

Aan de gebruikers van onze lesboeken Maatschappijwetenschappen

Wormerveer, maart 2014

Beste docent,

Met ingang van het schooljaar 2016-2017 zal naar alle waarschijnlijkheid het nieuwe programma maatschappijwetenschappen van start gaan in de vierde klas van het vwo en de havo. In mei 2018 zal op de havo en een jaar later ook op het vwo een CSE-nieuwe stijl worden afgenomen. Tot die tijd zal het oude lesprogramma worden getoetst. Het laatste CSE-oude stijl voor het vwo zou dan plaatsvinden in mei 2018.

Over de invoering van het nieuwe maw-programma is veel te doen geweest. Het allereerste voorstel voor een nieuw programma (de commissie Schnabel) werd omarmd én bekritiseerd. Een tweede, concreter voorstel van deze commissie leidde tot een pilot op een aantal scholen. Enthousiaste docenten en schrijvers werkten samen om het nieuwe programma vorm te geven. Inmiddels is de pilot voor de havo geëvalueerd en zijn er enkele aanpassingen in het programma opgenomen. De vwo-pilot wordt zomer 2014 geëvalueerd. Evaluatierapporten kunt u lezen op

<http://www.slo.nl/organisatie/recentepublicaties/evaluatiemaatschappijwetenschappenhavo/>.

Nu het programma voor de havo min of meer vaststaat en het definitieve programma voor het vwo niet lang op zich laat wachten, kunnen schrijvers en uitgevers aan de gang om een lesmethode te ontwikkelen. Zij mogen hierbij gebruikmaken van het tijdens de pilot ontwikkelde lesmateriaal.

Toch heeft Essener besloten geen lesmethode te ontwikkelen voor het vernieuwde vak maatschappijwetenschappen. Een moeilijk besluit omdat wij weten dat wij gebruikers teleur zullen stellen. De volgende redenen hebben ons tot dit besluit gebracht:

- **Tijd.** Een geheel herziene methode kost enkele jaren om te ontwikkelen. Vanwege het concept-contextmodel is veel van het huidige lesmateriaal niet meer geschikt om te gebruiken. Recent ontwikkeld materiaal tijdens de pilot laat zien dat er nog veel werk is te verzetten om een aantrekkelijk en leerbaar product te maken. Die tijd is er niet, gezien het voorstel om het programma in het schooljaar 2016-2017 in te voeren in 4 havo/vwo.
- **Geld.** Omdat de inhoud van het vernieuwde havo-programma flink verschilt van het vwo-programma, is het onmogelijk om één gecombineerde lesmethode uit te geven. Twee lesmethoden uitbrengen is, gezien de relatief kleine doelgroepen, financieel onuitvoerbaar. De schoolboeken zouden onverantwoord duur worden. Bovendien kost de ontwikkeling van twee kwalitatief goede methoden twee keer zo veel tijd.

- **Expertise en kennis.** In het nieuwe lesprogramma zijn enkele contexten (gezin, religie, internationale betrekkingen) opgenomen die een deskundigheid en expertise vereisen waarover wij niet beschikken. Dat betekent dat wij externe specialisten moeten vragen mee te schrijven. Ook dat kost geld en vooral tijd.
- **Aantrekkelijkheid.** Het nieuwe lesprogramma maatschappijwetenschappen is voor een groot deel gebaseerd op begrippen en inzichten uit de sociologie en politicologie. Hierdoor is het vak theoretischer geworden en vooral aantrekkelijk voor vwo-leerlingen met ambities om later een sociaalwetenschappelijke studie te volgen. Uit ervaring weten wij dat havisten, de grootste groep maw'ers!, liever kiezen voor concrete thema's als strafrecht en massamedia. Deze thema's nemen in het nieuwe programma slechts een bescheiden plaats in.

Tijd, aantrekkelijkheid, expertise en het financiële aspect samen hebben ons doen besluiten geen nieuwe methode op de markt te brengen. Deze punten hebben wij al eerder kenbaar gemaakt, onder andere aan het SLO, dat de pilot begeleidt en coördineert. Verder hebben we ons als uitgeverij niet nadrukkelijk met de pilot en het proces van besluitvorming omtrent de eindtermen bemoeid, omdat dit tot een vreemde belangenverstremming zou leiden. Wel hebben we naar voren gebracht dat ons inziens een vak voor een relatief kleine doelgroep, waar een zodanig ambitieus programma voor wordt ontworpen dat het voor uitgevers bijna onmogelijk is om er lesmethoden voor uit te brengen, geen vanzelfsprekend overlevings-perspectief heeft.

Wij hopen u hiermee voldoende op de hoogte te hebben gebracht.

Met vriendelijke groet,

Bas Schuijt
Jasper van den Broeke
Theo Rijpkema
Theo Schuurman
auteurs en eindredactie Maatschappijwetenschappen